

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Bảy, ngày 22/02/2025.

PHẬT PHÁP VẤN ĐÁP

BÀI 184

Nhà Phật nói: “**Phật pháp ở thế gian không chướng ngại thế gian pháp**”. Phật pháp ở thế gian không chướng ngại mà có thể dung hòa đối với thế gian pháp. Chúng ta muốn Phật pháp không chướng ngại thế gian pháp thì chúng ta phải có tâm chân thành. Người xưa dạy: “*Chí thành cảm thông*”. Tâm chúng ta chân thành thì chúng ta trên cảm thông đến chư Phật Bồ Tát, dưới cảm thông đến những côn trùng nhỏ bé nhất.

Trải qua nhiều thời đại, Phật pháp đã dần mai một, bị xen lẫn bởi tà tri, tà kiến. Chúng ta dịch “*Đệ Tử Quy*”, trong “*Đệ Tử Quy*” câu cuối cùng là: “*Chớ tự chê đừng tự bỏ. Thánh và Hiền dần làm được*”, có người in ra và tự cho thêm một đoạn phía sau, họ cho rằng như vậy là hợp tình hợp lý. Chúng ta dùng tâm chân thành cầu học Phật pháp thì chúng ta nhất định sẽ gặp được Phật pháp thuần chánh.

Tôi không đi tìm cầu mà tôi cố gắng đem hiểu biết của mình dạy lại mọi người, tôi biết một thì tôi dạy một. Tôi nhớ, ngày trước mình rất khó khăn để có cơ hội học tập nên tôi phát tâm, nếu nơi nào mời tôi dạy học thì tôi sẽ tận tâm tận lực làm, nhờ việc này mà tôi có thời gian ôn lại những kiến thức mình đã học. Nhờ tâm chân thành mà tôi gặp được thùng đĩa của Hòa Thượng Tịnh Không. Thùng đĩa đó đã nằm ở trong kho khoảng 10 năm, Sư bà xin về để mang đi thiêu hủy, tôi có thể gặp được thùng đĩa là do sự an bài, xếp đặt của một nhân duyên vô cùng thù thắng. Tất cả xuất phát từ tâm chân thành.

Trên “*Kinh Hoa Nghiêm*” Phật nói: “**Tất cả chúng sanh đều có trí tuệ vô sư**”. “*Trí tuệ vô sư*” là trí tuệ không cần Thầy. Chúng ta khai mở được trí tuệ vô sư này thì chúng ta có thể có đầy đủ năng lực, trí tuệ, đức tướng của Như Lai.

Hòa Thượng nói: “**Vì sao chúng ta bị ma nhập? Tâm chúng ta là tâm ma nên chúng ta mới bị ma nhập**”. Người xưa nói: “*Đồng thanh tương ứng, đồng khí tương cầu*” hay “*Ngưu tầm ngưu, mã tầm mã*”. Tâm chúng ta chân thành thì chúng ta sẽ gặp được những điều chân thành. Chúng ta cần cầu học Phật pháp thì chúng ta phải khởi tâm chân thành, tâm chúng ta chân thành thì chúng ta sẽ tự nhiên gặp được Phật pháp thuần chánh.

Hằng ngày, nếu chúng ta “*áo cầu*”, muốn “*vô công hưởng lộc*”, không nỗ lực khắc chế tập khí, phiền não mà muốn đạt được kết quả thì tâm chúng ta là tâm tà, tâm

bất chánh. Khi còn nhỏ, tôi thường nghe các cụ nói: “*Tận nhân lực chi thiên mạng*”. Chúng ta muốn biết “*thiên mạng*” của chúng ta như thế nào thì chúng ta phải tận sức lực. Chúng ta chưa tận sức lực thì chúng ta chưa thấy được “*thiên mạng*”. Hằng ngày, chúng ta đã tận tâm tận lực chưa? Chúng ta không có “*tự tư tự lợi*”, “*danh vọng lợi dưỡng*”, “*tham, sân, si, mạn*” thì đó mới là chúng ta tận nhân lực.

Có người hỏi Hòa Thượng: “*Thưa Hòa Thượng, trong hoàn cảnh làm việc con không thể không nghe được một số tà tri, tà kiến, do đó con không thể tránh khỏi lưu lại một chút ấn tượng trong tâm, vì việc này mà con phiền não, xin hỏi, con phải nên làm như thế nào cho tốt?*”.

Trong cuộc sống, tâm chúng ta rất dễ bị những tà tri, tà kiến làm ô nhiễm. Tốt nhất là chúng ta nên tránh những hoàn cảnh khiến chúng ta tăng tà tri, tà kiến. Trong “*Đệ Tử Quy*” dạy chúng ta: “*Gần người hiền tốt vô hạn. Đức tiến dần lỗi ngày giảm*”. Chúng ta gần người ác thì ác tâm, ác hạnh của họ sẽ ảnh hưởng đến chúng ta. Chúng ta phải biết cách dụng tâm, biết chọn hoàn cảnh mà mình sẽ tiếp xúc. Người xưa dạy: “*Bạn lành nương cây, Thấy tà lánh xa*”.

Trước đây khi tôi ra nước ngoài, tôi đưa ra bốn điều kiện, thứ nhất là tôi không đi chơi, thứ hai là tôi không tham gia tiệc tùng, thứ ba là tôi không ở khách sạn, thứ tư là tôi không nhận thù lao. Ngày trước, khi tôi đi dạy ở trường, khi mọi người tổ chức đi tham quan vào mùa hè, tôi đã dặn cô hiệu trưởng, không cần mời tôi đi liên hoan hay đi tham quan du lịch. Đây là tôi biết tránh xa những hoàn cảnh cám dỗ, bảo vệ tâm thanh tịnh của chính mình. Chúng ta không biết bảo vệ tâm thanh tịnh thì chúng ta sẽ bị ô nhiễm.

Hoàn cảnh không tự nhiên khiến chúng ta ô nhiễm mà là do chúng ta tự ô nhiễm. Chúng ta thấy người khác “*danh vọng lợi dưỡng*”, “*tự tư tự lợi*”, đắm chìm trong “*tài, sắc, danh, thực, thù*” thì chúng ta cũng làm theo. Đây là chúng ta tự ô nhiễm, không ai bắt chúng ta ô nhiễm. Tu hành không phải là chúng ta ngày ngày gõ mõ, tụng Kinh, hướng đến Phật “*ai cầu*” mà hành chính là biết sửa đổi chính mình. Phật dạy chúng ta đạo lý, phương pháp rõ ràng, chúng ta chỉ cần y theo đó mà làm.

Chúng ta ô nhiễm là do chính chúng ta. Người khác “*danh vọng lợi dưỡng*”, “*tự tư tự lợi*”, đắm chìm trong “*tài, sắc, danh, thực, thù*” thì chúng ta đừng làm theo là được! Chúng ta phải tự biết phòng ngừa ô nhiễm. Trong chúng ta, nếu thứ nào trong “*tài, sắc, danh, thực, thù*” mà nặng thì chúng ta đừng gần thứ đó. Chúng ta là phàm phu, trong chúng ta đều có ham muốn “*tài, sắc, danh, thực, thù*”, nếu chúng ta được thả tự do thì chúng ta sẽ giống như con trâu hoang.

Hòa Thượng nói: “*Chúng ta hãy hướng đến Lão cư sĩ Hứa Triết ở Singapore mà học tập. Bà nói, khi bà nhìn thấy những việc bất thiện hay nghe được những lời nói không hay, bất nhã, thô tục thì bà không để ở trong tâm, giống như khi bà*

nghe thấy, nhìn thấy những người không quen biết. Nếu bạn không đem những việc đó để vào trong tâm thì bạn làm gì có phiền não. Làm thế nào để không lưu lại ấn tượng này? Hằng ngày, chúng ta đi trên đường, chúng ta có nhìn thấy mọi người không? Chúng ta có nhìn thấy nhưng chúng ta hoàn toàn không lưu lại, không nhớ”.

Chúng ta đi trên đường, chúng ta nghe rất nhiều tiếng nói, nhìn thấy rất nhiều người nhưng chúng ta không lưu lại ấn tượng. Nhiều người, ngày ngày, họ phải nghe rất nhiều chuyện thị phi nhưng họ không ghi nhớ vì trong tâm của họ có chủ thể, tâm của họ có chỗ nương tựa. Đó là họ nương tựa vào một câu “***A Di Đà Phật***”, nếu có ai mắng chửi họ thì trong tâm họ cũng chỉ có câu “***A Di Đà Phật***”. Chúng ta phải để câu “***A Di Đà Phật***” làm chủ nội tâm của mình.

Chúng ta thường thích lưu lại ấn tượng, thậm chí, chúng ta cố gắng nghe xem ai có nói xấu chúng ta không. Nếu chúng ta sợ người nói xấu thì chúng ta chỉ làm việc tốt. Trước đây, có nhiều người nói với những người đi theo tôi là tôi không biết dùng tiền. Đó là vì họ nhìn thấy tôi không có tâm tham, nếu tôi có tâm tham thì họ sẽ nói tôi tham tiền, tôi biết dùng tiền đúng chỗ, đúng nơi, thiết thực.

Có người nói, tôi không thích tiền nhưng tôi thích danh. Sau đó, khi thì họ nhìn thấy tôi xuất hiện ở những diễn đàn gần 4000 người, khi thì họ nhìn thấy tôi giống như một người nông dân nên sau đó, họ dần không nói gì nữa. Từ trước đến nay, tôi cũng không dùng Facebook, Zalo. Tôi luôn có rất nhiều dự định để làm những việc lợi ích chúng sanh, nếu có tiền, đủ duyên thì tôi sẽ làm, tôi không cưỡng cầu, phan duyên nên tôi không phiền não.

Hằng ngày, chúng ta bị ô nhiễm bởi tà tri, tà kiến, danh lợi là do trong chúng ta cũng có những thứ này. Không phải tự nhiên mà chúng ta bị ô nhiễm! Thí dụ, hằng ngày, chúng ta ăn rau, nếu chúng ta ngửi thấy mùi tanh của trứng, nấm hầu, táo xoắn thì chúng ta sẽ không muốn ăn những thứ đó. Nếu tôi được tặng những đồ ăn có mùi tanh này thì tôi đều mang đi tặng lại, cả nhà tôi đều không ăn được chúng.

Chúng ta được miễn nhiễm với những thứ ô nhiễm thì chúng ta sẽ không bị nhiễm. Chúng ta phải tập để miễn nhiễm với danh vọng, tiền tài, ăn uống, ngủ nghỉ. Cho dù trên bàn ăn có rất nhiều đồ ăn thì tôi cũng chỉ ăn no đến 80%, tôi không bao giờ ăn no đến 100%. Tôi không bao giờ để mình ở trong tình trạng “***căng da bụng, trùng da mắt***”. Nhiều người bị hôn trầm do thói quen ăn uống quá nhiều. Chúng ta bị ô nhiễm không phải do hoàn cảnh bên ngoài mà do tâm chúng ta, chúng ta đừng đổ thừa cho hoàn cảnh.

Hòa Thượng từng nói: “***Chúng ta nắm tay Phật Bồ Tát cùng đi nhưng các Ngài ở trong cảnh giới thanh tịnh, chúng ta vẫn ở trong cảnh giới ô nhiễm***”. Chúng ta nắm tay Phật mà chúng ta bị động tâm bởi thế giới muôn màu, chúng ta lưu

lại tất cả ấn tượng về tất cả những thứ chúng ta nhìn thấy, chúng ta phân biệt người tốt xấu, béo gầy.

Có người hỏi Hòa Thượng: *“Thưa Hòa Thượng, người nhà con tin theo Thần giáo, đệ tử vì hằng thuận chúng sanh nên cũng bước vào thần miếu, vậy con xin hỏi, lễ nghi của người học Phật nên như thế nào? Có phải là con cũng nên thấp hương, lễ lạy hay không?”*.

Bồ Tát Phổ Hiền dạy chúng ta: **“Lễ kính tất cả chúng sanh”**. Cho dù là thiện Thần hay tà Thần thì chúng ta đều lễ kính, thiện Thần thì chúng ta lễ kính, tán thán; Ác Thần thì chúng ta lễ kính mà không tán thán. Chúng ta lễ kính tất cả chúng sanh vì tất cả chúng sanh đều có tính Phật, hiện tại họ chưa thành Phật nhưng tự tính của họ vốn là Phật. Thích Ca Mâu Ni Phật đã nói: **“Ta là Phật đã thành, tất cả chúng sanh là Phật sẽ thành”**. Tà Thần, ác Quỷ tương lai đều cũng sẽ thành Phật, chúng ta lễ kính họ là chúng ta lễ kính một vị Phật ở tương lai. Đi đến nơi nào, tôi cũng đều lễ kính với Quỷ Thần.

Một lần, khi tôi đến một trại tâm thần, ở đó họ thờ Chúa rất trang nghiêm, tôi lễ kính Chúa sau đó mới nói chuyện với người quản lý. Lễ kính với người là chuẩn mực mà chúng ta nhất định phải có. Chúng ta đến nhà người mà chúng ta không lễ kính với vị Thần, Phật mà chủ nhà thờ thì chúng ta đã vô phép. Có người đến nhà tôi chơi, họ nhìn thấy tượng Phật trang nghiêm nhưng họ không lễ, đây là người vô phép.

Ngày trước, khi tôi nói chuyện với một anh bạn người Hoa, họ hỏi tôi đang làm gì, tôi nói tôi đang dạy *“Đệ Tử Quy”*. Họ hỏi tôi *“Đệ Tử Quy”* là gì. Tôi nói: *“Bạn là người Hoa mà bạn không biết “Đệ Tử Quy” thì bạn là người “vong bản”!*”. Họ nói: *“Nghiêm trọng như vậy à!”*. Từ *“vong bản”* có thể hiểu nghĩa tiếng Việt là *“mất dạy”*, người không được dạy. *“Đệ Tử Quy”* là chuẩn mực, phép tắc của dân tộc họ mà họ không biết, đây là do họ không được dạy.

Người xưa dạy: *“Lễ mà không đúng lễ thì không phải là lễ. Lễ mà vượt qua lễ hay thiếu lễ thì cũng không phải là lễ”*. Chúng ta phải tùy nơi để hành xử cho đúng thì đây mới gọi là lễ. Chúng ta đến nhà người, chúng ta không kính trọng nơi mà họ tôn thờ thì đó là chúng ta đã không kính trọng họ.

Hòa Thượng nói: **“Nếu như bạn là cư sĩ tại gia thì có thể bái lạy, nếu là người xuất gia thì không được bái lạy, chỉ thấp hương, vái chào Quỷ Thần. Người tại gia thì có thể tôn kính, bái lạy đối với các vị Thần. Bồ Tát Phổ Hiền cũng dạy chúng ta: “Lễ kính chư Phật”. Tất cả chúng sanh đều có Phật tánh”**.

Một vị thiện Thần hay ác Thần cũng đều là chúng sanh, họ ở tầng không gian cao hơn, có phước báu cao hơn chúng ta nhưng họ cũng có Phật tánh. Thần hay Quỷ Thần đều có thần thông, chúng ta không nên mạo phạm, thất lễ với họ, nếu chúng ta mạo phạm, thất lễ thì họ có thể hại chúng ta. Người biết cung kính, lễ phép với mọi

người thì họ sẽ được mọi người tôn trọng, lễ phép. Chúng ta tôn trọng người thì người sẽ tôn trọng chúng ta.

Tôi đến nơi nào, nếu ở đó họ thờ thần miếu, thần đất thì tôi đều mua lễ đến để lễ kính, đây là tôi thực hành tâm lễ kính. Tôi chỉ đến để lễ kính mà không cầu xin bất cứ thứ gì, chúng ta kính trọng Quý Thần không phải để chúng ta cầu xin. Trước đây, khi tôi xây nhà, tôi mua một chiếc bàn thờ thần tài, ban đầu, tôi để bàn thờ quay ra sau đó tôi để quay ngang, khi có người hỏi vì sao tôi làm như vậy thì tôi nói, trước đây, tôi mong thần tài mang tiền tài đến, hiện tại, tôi không cầu tài, tôi mong Thần tài là người đồng tu, cùng tu tập và là hộ pháp.

Chúng ta phải biết rõ đạo lý: *“Muốn có tiền tài thì phải bố thí tiền tài”*. Thần tài là người đại bố thí, người *“tam tụ tài, tam tán tài”*, ba lần trở nên giàu có thì ba lần đều bố thí hết. Chúng ta lễ kính các vị Thần theo đúng pháp, chúng ta không cầu để được ban phước hay tiêu tai.

Có người hỏi Hòa Thượng: *“Thưa Hòa Thượng, xin hỏi làm thế nào xử lý các Kinh sách đã hư hỏng?”*.

Nhiều người e ngại không biết làm sao với Kinh điển đã cũ rách. Ngày trước, khi tôi đến *“Tịnh Tông Học Hội”* ở Singapore, tôi nhìn thấy rất nhiều người mang Kinh sách cũ đến vì họ không dám tự ý bỏ những Kinh sách này đi. Ở đó, ban tổ chức để hai thùng, một thùng đựng rác dễ phân hủy là giấy, một là đựng rác khó phân hủy như băng đĩa, xe rác sẽ đến chở hai thùng này đi. Ở Singapore nếu mọi người tùy tiện đốt thì có thể bị phạt tù. Trong những sách, đĩa cũ đó, tôi chọn ra những tài liệu mình cần dùng. Ở đây, nếu cần tiêu hủy tài liệu, tôi thường ra sau núi để đốt, rác hữu cơ thì tôi chôn để làm phân bón.

Hòa Thượng nói: *“Bạn xem giá trị của những sách đó, nếu đó là những bản thư pháp của người xưa thì chúng ta coi đó như tác phẩm nghệ thuật, có thể tặng chùa, thư viện hoặc giữ lại ở nhà để bảo tồn. Nếu những vật đó đã hư rách không thể sử dụng thì chúng ta gói lại cẩn thận, bỏ vào thùng rác là được”*.

Nhiều người không biết cách xử lý Kinh sách cũ vì họ sợ mắc tội. Hằng ngày, chúng ta mắng Cha, chửi Mẹ, lừa Thầy, phản bạn thì chúng ta không sợ tội nhưng khi chúng ta làm những việc như nhổ chân nhang, lau bát nhang thì chúng ta lại sợ! Ngày trước, tôi hỏi một người, vì sao bát nhang của họ đầy chân nhang mà họ không lau dọn. Họ nói, họ sợ gặp những điều không may mắn. Những việc không đáng sợ thì chúng ta sợ, những việc đáng để sợ thì chúng ta không sợ. Hằng ngày, chúng ta thường sợ bóng, sợ gió, nhưng chúng ta khởi tâm động niệm sai phạm, ảnh hưởng đến tâm thanh tịnh thì chúng ta không sợ.

Có người hỏi Hòa Thượng: “*Thưa Hòa Thượng, lần đầu tiên đến niệm Phật đường để niệm Phật, nước mắt con chảy giàn dụa, không thể dừng lại, xin hỏi, đây là do nguyên nhân gì?*”.

Hòa Thượng nói: “*Trên “Kinh Vô Lượng Thọ” nói đây là chúng ta phát hiện thiện căn trong đời quá khứ của chúng ta. Hay nói cách khác, trong đời quá khứ, chúng ta đã từng tu tập qua pháp môn này, vì chúng ta chưa có thành tựu nên đời này, chúng ta có duyên gặp lại, trong lòng chúng ta bất tri, bất giác có cảm xúc này. Hiện tượng này thật sự là tốt, cũng không nên để ở trong tâm, lâu dần thì những cảm xúc đó sẽ không còn*”.

Đây giống như chúng ta “*chốn cũ gặp lại*”. Nhiều đời, nhiều kiếp chúng ta đã từng niệm Phật mà chúng ta vẫn như thế này, chúng ta tự nhiên nhớ lại nên chúng ta cảm xúc! Chúng ta đến nơi nào mà chúng ta có cảm xúc thì trong đời quá khứ chúng ta đã từng đến nơi đó. Chúng ta đến đạo tràng hay Phật điện mà chúng ta có cảm xúc là do nhiều đời, nhiều kiếp chúng ta đã từng tu học Phật, chúng ta chưa tu tốt nên chưa có thành tựu. Chúng ta biết, chúng ta có nhân duyên, thiện căn với Phật pháp, với pháp tu thì chúng ta phải nỗ lực, dũng mãnh, tinh tấn hơn để đời này không bỏ lỡ cơ hội. Hay như Hòa Thượng nói để chúng ta: “*Không uổng phí một lần đến nhân gian*”. Chúng ta đã rất nhiều lần uổng phí “*một lần đến nhân gian*”. Tất cả chúng ta đều có nguy cơ bỏ lỡ thêm một lần cơ hội nữa. Hòa Thượng từng nói: “*99% chúng ta có nguy cơ rơi vào tà kiến*”. Chúng ta phải hết sức cảnh giác!

Chúng ta đã học gần 2000 giờ nhưng chúng ta vẫn cảm thấy những lời Hòa Thượng dạy vẫn rất mới. Sau khi tôi dịch pháp Hòa Thượng trong mấy chục ngàn giờ, tôi vẫn không nhớ những lời dạy của Hòa Thượng. Nếu chúng ta không nhớ lời dạy của Hòa Thượng thì chúng ta không thể làm. Có những việc Hòa Thượng nhắc 10, 20 lần thì chúng ta mới có thể lưu lại ấn tượng một cách sâu sắc, nhớ được một cách tường tận để thực hành, thực tiễn ngay trong cuộc sống. Nếu chúng ta không được nhắc đi nhắc lại thì chúng ta sẽ quên, chúng ta sẽ “*tự tư tự lợi*”, “*danh vọng lợi dưỡng*” kéo đi. Ban đầu, chúng ta không sợ được mất, hơn thua, lời lẽ nhưng chúng ta dần dần thoái lui, chúng ta quên đi lời Phật dạy, điều này rất đáng tiếc!

Cảnh giới tốt hay xấu đều do tâm chúng ta. Tâm chúng ta phải có chủ thể, có tín tâm kiên định, chúng ta biết rõ những việc cần làm. Nếu chúng ta làm chưa có kết quả hay kết quả chưa tốt thì chúng ta phải kiên trì làm tiếp. Hòa Thượng nói: “*Chúng ta nắm chắc đạo lý, phương pháp, có người làm ra tấm gương thì chúng ta phải dũng mãnh, kiên trì làm*”. Nếu chúng ta “*kiên trì*” được 3 năm, 5 năm, 10 năm mà chúng ta bỏ thì chúng ta sẽ không thể có thành tựu!

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!